

बुलेटिन

बर्ष १

अंक १

श्रावण - कार्तिक

संरक्षक

श्री विमल थापा क्षेत्री
प्रधान सम्पादक
श्री महेन्द्र कुँवर

सम्पादक मण्डल

श्री पवन सिंह भण्डारी
श्री अर्चना भट्राई
श्री भरना पन्थी

विशेष सहयोगी

श्री सजितादेवी सुनुवार
श्री पुष्पा देवकोटा
श्री तारुणी न्यौपाने
श्री रुद्र प्रसाद घिमिरे
श्री होम बहादुर थापा

प्रकाशक

श्री कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन
सहयोग तथा तालिम केन्द्र,
भक्तपुर।

हाम्रो अनुरोध

पाठकवर्ग, यो चौमासिक कृषि बुलेटिन तपाईं हाम्रो आफै बुलेटिन हो। यसर्थ कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धी २०० देखि ३०० शब्द सम्पर्क तपाईंका लेख, रचना भएमा कृपया हामी कहाँ पठाउनुहोस्। लेख, रचनाको गुणस्तर र बुलेटिनमा स्थानको अवस्था हेरी छाप योग्य भएमा तपाईंका लेख रचनालाई यथासम्भव यस चौमासिक बुलेटिनमा प्रकाशन गर्नेछौं। अप्रकाशित लेख रचना फिर्ता गर्न असमर्थ छौं।

यसमित्र

अगुवा कृषकस्तर नविनतम प्रविधि अवलोकन भ्रमण सम्पन्न	२
सिन्धुली सडक खण्ड व्यवसायिक कृषि प्रवर्द्धन आयोजना सञ्चालनमा समन्वय	३
कृषि प्राविधिकहरूको नविनतम कृषि प्रविधि अवलोकन भ्रमण सम्पन्न	४
भक्तपुर जिल्लामा कृषि सम्बन्धी पकेट क्षेत्र निर्धारण सम्बन्धी गोष्ठी सम्पन्न	६
कार्यालयको परिचयात्मक पुस्तिका प्रकाशन	६
कार्यालयको वेबसाइट निर्माण तथा सञ्चालन	७
व्यवसायिक कृषक तथा कृषि उद्यमीहरूको सफलता सम्बन्धी भिडियो डकुमेन्ट्री निर्माण	७
यस केन्द्रबाट आ.व. २०७६/७७ मा सञ्चालन गरिने मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु	८

अगुवा कृषकस्तर नविनतम प्रविधि अवलोकन भ्रमण सम्पन्न

यस कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भक्तपुरको आयोजनामा मिति २०७६ भद्रौ २३ गते देखि २७ गतेसम्म (५ दिन) प्रदेश नं. ३ अन्तर्गतका विभिन्न जिल्लाहरुका अगुवा कृषकहरुलाई नविनतम प्रविधिहरुको अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । भ्रमणमा सम्बन्धित जिल्लाका कृषि ज्ञान केन्द्रहरुले सिफारिस गरेका अगुवा कृषकहरुलाई समावेश गरिएको थियो । कार्यक्रमको शुरुवातमा केन्द्रका प्रमुख श्री विमल थापा क्षेत्रीज्यूको अध्यक्षतामा पुष्प विकास केन्द्र, गोदावरीको सभाहलमा कृषकहरुलाई भ्रमण कार्यक्रमको उद्देश्य तथा भ्रमण कार्यक्रम सम्बन्धी अन्य विस्तृत जानकारी गराइएको थियो ।

विशेषगरी फलफूल खेती, मौरीपालन, खाद्यान बाली, तरकारी बाली लगायतका बालीहरुमा विभिन्न जिल्लाहरुका व्यवसायिक कृषकहरुले अपनाई रहेका उन्नत प्रविधिहरुबाटे सहभागी कृषकहरुलाई जानकारी गराई उनीहरुलाई पनि उक्त प्रविधिहरुको अनुसरण गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गराउन उत्प्रेरित गर्ने उद्देश्यले भ्रमण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । कार्यक्रममा प्रदेश नं. ३ र २ अन्तर्गतका विभिन्न जिल्लाहरुमा रहेका सरकारी, गैरसरकारी तथा नीजि कृषि फार्म केन्द्रहरु, प्रदर्शनी स्थल आदिको भ्रमण गराइएको थियो । जस अन्तर्गत ललितपुर जिल्लामा सरकारी फार्म केन्द्रहरु मौरी विकास केन्द्र, पुष्प विकास केन्द्र तथा अन्तर्राष्ट्रिय एकिकृत पर्वतीय विकास केन्द्र (इसिमोड) को गोदावरी स्थिति नमुना तथा प्रदर्शन स्थलमा अवलोकन भ्रमण गराइएको थियो । सिन्धुली जिल्लामा प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाको जुनार सुपरजोन क्षेत्र अन्तर्गतका व्यवसायिक कृषकहरुको नीजि सुन्तलाजात फलफूल बगैँचा तथा फलफूल नर्सरी र कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्रको भ्रमण गराइएको थियो । यसै गरी धनुषा जिल्लामा नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् अन्तर्गतको धानबाली अनुसन्धान कार्यक्रमको भ्रमण गराइएको थियो भने चितवन जिल्लामा व्यवसायिक केरा तथा तरकारी खेती आदि सम्बन्धी नीजि कृषि फार्महरुमा भ्रमण गराइएको थियो ।

भ्रमणका अवसरमा कृषकहरुलाई मुख्यतः पुष्पखेतीमा प्लाष्टिक घरमा उच्च प्रविधि अपनाई मौसमी तथा बहुवर्षीय फुल तथा फलफूलहरुको विरुवा उत्पादन सम्बन्धी, किवि, जुनार, सुन्तलाबालीको मिश्रित खेती प्रणाली, खाल्डोमा कम्पोष्ट मल बनाउने तरिका, भिरालो जमिनमा खेतीपाती गर्दा हुने भूक्षयका कारण हुने माटोको गुणस्तरमा हासलाई न्युन गरी खेती गर्ने प्रणाली (Sloping Agriculture Land Technology-SALT), मौरीपालनमा सेरेना मौरीको ग्राफिङ विधिहारा रानी मौरी उत्पादन, सुन्तलाजात फलफूलको जालीघरमा सुरक्षित तवरमा स्वस्थ नर्सरी विरुवा उत्पादन, केरा खेतीमा थोपा सिंचाई तथा मल्चिङ प्रविधिको प्रयोग, तरकारी बालीमा जाली घरमा प्लाष्टिक छापो (मल्चिङ) गरी तरकारी बाली लगाउने र जैविक विधादी, झोलमल बनाउने विधि सम्बन्धी, धान बालीमा सुख्खा ठाउँमा धान उत्पादन प्रविधि, धानको परागशेचन गराउने तरिका, धान रोप्ने, धान कटान गर्ने आधुनिक औजारहरुको लगायत अन्य उन्नत खेती प्रविधि सम्बन्धी विविध विषयहरुमा जानकारी गराइएको थियो ।

उक्त भ्रमणमा कृषकहरुले सम्बन्धीत सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयका प्राविधिकहरु, नीजि कृषि फार्मका सञ्चालकहरुसंग छलफल गरी अवलोकन गरिएका प्रविधिहरुका बारेमा विस्तृत जानकारी लिनुका साथै उक्त प्रविधि अनुसरणका लागी चाहिने सिप, सामाग्रीहरु तथा आफूले खेतीपाती गर्दा भोग्नपरेका अन्य समस्याहरुको समाधानका उपायहरु सम्बन्धी जानकारी समेत लिएका थिए । जसबाट कृषकहरुले आगामी दिनहरुमा खेतीपाती गर्दा समस्या आइपरेमा समाधानका लागी चाल्नुपर्ने कदमहरुका बारेमा समेत विश्वस्त भएको महसुस गरिएको छ ।

भ्रमण कार्यक्रमको अन्तिम दिन चितवन जिल्लामा यस केन्द्रका प्रमुखज्यूको अध्यक्षतामा भ्रमणको समापन गरिएको थियो । उक्त समापन कार्यक्रममा भ्रमण कार्यक्रमका संयोजक तथा यसै केन्द्रका कृषि प्रसार अधिकृत श्री भरना पन्थीबाट समग्र

भ्रमण कार्यक्रम सम्बन्धी समीक्षा प्रतिवेदन पेश भएको थियो भने सहभागी कृषकहरुको तर्फबाट समेत भ्रमण अवधिमा भए गरेका क्रियाकलापहरु तथा भ्रमणमा सहभागी भए पश्चात प्राप्त उपलब्धीहरुको बारेमा समीक्षात्मक प्रस्तुतिकरण भएको थियो । उक्त अवसरमा कृषकहरुले भ्रमण कार्यक्रम अन्यन्तै फलदायी भएको तथा आफू जस्तै अन्य कृषकहरुको खेतबारीमा गएर प्रत्यक्ष रूपमा छलफल गरी नविनतम प्रविधिहरुको बारेमा जानकारी हासिल गर्न पाएकोमा खुसी व्यक्त गर्दै यसबाट खेतीपातीमा नौलो प्रविधि अवलम्बन गर्न हौसला तथा आत्मविश्वास बढेको जानकारी प्राप्त भएको थियो । भ्रमण संयोजकको प्रतिवेदन प्रस्तुतिकरण तथा कृषकहरुसंगको छलफल पश्चात कार्यक्रमको समापन गर्नुहुँदै केन्द्रका प्रमुख श्री क्षेत्रीज्यूले कार्यालयले राखेको उद्देश्य अनुरूपै भ्रमण कार्यक्रम सञ्चालन भएकोमा सन्तोष व्यक्त गर्नुभयो । समापन मन्तव्यका क्रममा उहाँले भ्रमणमा सहभागी कृषकहरुले आगामी दिनमा भ्रमण अवधिमा सिकेका नविनतम प्रविधिहरुलाई आ-आफ्नो खेतबारीमा अवलम्बन गरी लाभ उठाउन आग्रह गर्नुहुँदै वरपरका अन्य कृषकहरुलाई समेत उक्त प्रविधिहरुका बारेमा जानकारी गराएमा भ्रमण अभ फलदायी हुने विचार व्यक्त गर्नुभयो । समापन कार्यक्रमको अन्त्यमा उहाँले भ्रमण कार्यक्रमलाई सफल बनाउन सहयोग गर्नुहुने भ्रमणदलका कर्मचारीहरु तथा सहभागी सबै कृषकहरुलाई धन्यवाद ज्ञापन समेत गर्नुभएको थियो ।

भ्रमण कार्यक्रममा सहभागी कृषकहरु

क्र.सं.	कृषकको नाम	जिल्ला	संलग्न कृषि व्यवसाय
१.	सोमनाथ पौडेल	चितवन	केरा खेती
२.	ज्ञानेन्द्रराज ठकुरी	चितवन	तरकारी खेती
३.	छविलाल गायक	चितवन	अन्नबाली तथा तरकारी खेती
४.	टिकाराम भट्ट	चितवन	अन्नबाली तथा तरकारी खेती
५.	रामराजा पाण्डे	धादिङ	मौरीपालन, फलफूल तथा तरकारी खेती
६.	भरत दुंगाना	धादिङ	मौरीपालन, फलफूल तथा तरकारी खेती
७.	सुर्य तामाङ	नुवाकोट	स्ट्रबेरी तथा तरकारी खेती
८.	उर्मिला थापा मगर	भक्तपुर	तरकारी खेती
९.	विज्ञु के.सी.	ललितपुर	तरकारी खेती
१०.	रीता सुनार	ललितपुर	तरकारी खेती
११.	देवी प्रसाद फुँयाल	सिन्धुली	फलफूल तथा तरकारी खेती
१२.	धनमाया श्रेष्ठ	सिन्धुली	तरकारी खेती
१३.	रुद्र बहादुर बस्नेत	सिन्धुपाल्चोक	कफी तथा तरकारी खेती
१४.	श्याम महर्जन	काठमाडौं	तरकारी खेती
१५.	कृष्ण बहादुर खत्री	काठमाडौं	तरकारी खेती
१६.	धन बहादुर सार्की	रामेछाप	तरकारी खेती
१७.	भरतलाल घिसिङ	रामेछाप	तरकारी खेती
१८.	फत्त बहादुर खड्का	रामेछाप	जुनार खेती तथा काउली बीउ उत्पादन
१९.	रञ्जना थापा	काभ्रे	तरकारी खेती
२०.	राममणी अधिकारी	काभ्रे	फलफूल नरसी तथा तरकारी खेती
२१.	ठुलो कान्थो तामाङ	रसुवा	बीउ आलु उत्पादन तथा स्याउ खेती

सिन्धुली सङ्क खण्ड व्यवसायिक कृषि प्रवर्द्धन आयोजना सञ्चालनमा समन्वय

संघीय कृषि तथा पशुपक्षी विकास मन्त्रालयसंगको सहकार्यमा जापानी सहयोग नियोग (जाइका) बाट प्रदेश नं. ३ अन्तर्गतका सिन्धुली, रामेछाप, दोलखा र काभ्रे जिल्लाहरुमा सिन्धुली सङ्क खण्ड व्यवसायिक कृषि प्रवर्द्धन आयोजना सञ्चालनमा रहेको छ । उक्त आयोजनाबाट आगामी दिनमा यस केन्द्रसंग समन्वयात्मक ढांगमा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न अनुरोध भए अनुसार यस कार्यालयका वरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ श्री महेन्द्र कुँवरलाई

आयोजनाको फोकल पर्सन तोकिएको छ । यसै परिप्रेक्ष्यमा यस आयोजनाका पदाधिकारीहरु र केन्द्रका पदाधिकारीहरु बीच यस चौमासिकमा विभिन्न चरणमा छलफल कार्यक्रम सञ्चालन भएको थियो ।

जस अन्तर्गत मिति २०७६ साल भदौ २९ गते यस केन्द्रमा आयोजनाका पदाधिकारीहरु र कार्यालयका अधिकृतस्तर कर्मचारीहरु बीच आयोजनासंग सम्बन्धित विविध विषयहरुमा छलफल भएको थियो । यसै गरी सोही आयोजनाबाट मिति २०७६ श्रावण २१ गते काठमाडौंमा आयोजना गरिएको SRC-CAP अवधारणा विषयक अभिमुखिकरण कार्यशालामा यस केन्द्रका वरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ श्री महेन्द्र कुँवरको सहभागीता रहेको थियो । उक्त कार्यक्रममा साना किसानहरुको सशक्तिकरणका लागी बागवानी क्षेत्रको प्रवर्द्धन सम्बन्धी अवधारणा सञ्चालनमा त्याउन कार्ययोजना तयार गरी संघीय सरकारलाई हस्तान्तरण गर्न समिती गठन भएको थियो । छलफलकै क्रममा आयोजनाले मिति २०७६ असोज ६ गते काखेजे जिल्लाको धुलिखेलमा SRC-CAP अवधारणा विषयक अभिमुखिकरण कार्यशालामा गोष्ठी आयोजना गरेको थियो । उक्त गोष्ठीमा यस केन्द्रका प्रमुख तथा अन्य प्राविधिक कर्मचारीहरुको सहभागीता रहेको थियो भने यस केन्द्रका अलावा प्रदेश नं. ३ अन्तर्गतका कृषि ज्ञान केन्द्रहरु रामेछाप, काखेजे, सिन्धुलीका प्रमुख र प्रतिनिधिहरुको समेत सहभागीता रहेको थियो । उक्त गोष्ठीमा आयोजकले आयोजना सञ्चालित चार जिल्लाहरुमा विगत चार वर्ष देखि क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्दा साना किसानहरुको सशक्तिकरणका लागी बागवानी क्षेत्रको प्रवर्द्धन सम्बन्धी अवधारणा Smallholder Horticulture Empowerment and Promotion Approach (SHEP) लाई विशेष जोड दिएको जानकारी प्रस्तुत गरेको थियो । यस अवधारणा अन्तर्गत साना किसानहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, उत्पादक कृषक र व्यापारी बीच सम्बन्ध स्थापना गराउने, बजार सर्वेक्षण गरी प्राप्त सूचनालाई सरोकारवालाहरु समक्ष जानकारी गराई उनीहरुको व्यवसाय विकास र विस्तारमा टेवा पुर्याउने जस्ता विषयलाई विशेष प्राथमिकता दिइने जानकारी दिइएको थियो । यस अवधारणा अनुसार कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दा लक्षित समुदायमा प्रभावकारी ढंगमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिएको र यसले आयोजनाका लाभग्राही कृषक तथा व्यापारीहरुलाई फाइदा पुर्याएको आयोजनाको ठहर रहेको छ ।

कृषि प्राविधिकहरुको नविनतम कृषि प्रविधि अवलोकन भ्रमण सम्पन्न

कृषि प्रसार सेवामा प्रत्यक्ष रूपमा संलग्न हुने प्राविधिकहरुलाई समायनुकुल कृषि प्रविधिहरुको जानकारी गराई उनीहरु मार्फत कृषकहरुमाझ नविनतम कृषि प्रविधिहरुको प्रचार प्रसार गराउने उद्देश्यले प्रदेश नं. ३ अन्तर्गत कृषि विकास निर्देशनालय मातहतका कार्यालयहरुमा कार्यरत प्राविधिकहरु तथा स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरुलाई मिति २०७६ भदौ ९ गते देखि १३ गते सम्म (५ दिन) गण्डकी प्रदेश अन्तर्गतका विभिन्न जिल्लाहरुमा नविनतम प्रविधिहरुको अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । उक्त अवसरमा गण्डकी प्रदेशका कास्की र म्याग्दी जिल्लामा रहेका विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी निकायहरु तथा नीज व्यवसायिक कृषि फार्महरुमा हाल उपयोगमा रहेका उन्नत कृषि प्रविधिहरुको वारेमा जानकारी गराइएको थियो ।

उक्त भ्रमणमा कास्की जिल्लामा रहेको कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र र पशु सेवा तालिम केन्द्रमा भ्रमणका सहभागीहरूलाई कृषकस्तर, सहायक प्राविधिकस्तर तथा प्राविधिक अधिकृतस्तरका कर्मचारीहरूको तालिम सञ्चालन सम्बन्धी सैद्धान्तिक एंव विभिन्न व्यवहारिक विषयमा जानकारी गराइएको थियो । यसै क्रममा कृषि विकास निर्देशनालय, पोखरामा उक्त प्रदेशमा चालु आर्थिक वर्षमा सञ्चालनमा रहेका विभिन्न आयोजनाहरू तथा ती आयोजनाहरूमा विशेष जोड दिइएको बाली वस्तु एंव तीनको विकासमा हाल उपयोग गरिएका नविनतम कृषि प्रविधिहरूका बारेमा जानकारी गराइएको थियो । रेडियो नेपाल, प्रादेशिक प्रसारण कार्यालय, पोखरामा भ्रमणमा सहभागीहरूलाई रेडियो कृषि कार्यक्रम निर्माण तथा प्रशारण सम्बन्धी व्यवहारिक विषयमा जानकारी गराइएको थियो । भ्रमणकै

क्रममा वागवानी अनुसन्धान केन्द्र, पोखरा तथा क्षेत्रीय कृषि अनुसन्धान केन्द्र, लुम्लेमा विभिन्न परम्परागत तथा ऐथाने बालीहरूको संरक्षणका लागी फिल्ड जीन बैंक र परस्थानिय संरक्षण (Ex-situ Conservation) विधि, तरकारी बालीमा ग्राफ्टिङ प्रविधि लगायत अन्य तरकारी, फलफूल खेतीमा हाल सिफारिस भएका तथा अनुसन्धानका क्रममा रहेका विभिन्न प्रविधिहरूका बारेमा जानकारी गराइएको थियो । म्याग्दी जिल्लामा रहेको समुदायमा आधारित नीजि कृषि फार्म अवलोकनका क्रममा सहभागीहरूलाई फलफूल, तरकारी, मत्स्यपालन तथा पशुपालन सम्बन्धी व्यवसायिक एकिकृत कृषि फार्मको अवलोकन गराइएको थियो ।

भ्रमणको अन्तिम दिन कृषि ज्ञान केन्द्र, धादिङमा यस कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भक्तपुरका प्रमुखज्यूको उपस्थितिमा एक कार्यक्रम गरी भ्रमणको समिक्षा सहित समापन गरिएको थियो । उक्त कार्यक्रममा वरिष्ठ बाली विकास अधिकृत श्री केशव देवकोटाको समेत उपस्थिति रहेको थियो । समापन कार्यक्रममा भ्रमण कार्यक्रमका संयोजक तथा यस केन्द्रका वरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ श्री महेन्द्र कुँवरबाट भ्रमणको समग्र प्रतिवेदन प्रस्तुतीकरण भएको थियो भने सहभागीहरूको तर्फबाट समेत भ्रमणका क्रममा अवलोकन गरिएका स्थानहरू तथा ती स्थानमा जानकारी गराइएका नविनतम कृषि प्रविधिहरूको बारेमा संक्षिप्त प्रस्तुतीकरण तथा छलफल गरिएको थियो । सहभागीहरूले उक्त भ्रमण कार्यक्रमबाट गण्डकी प्रदेशमा हाल जोड दिइएका विभिन्न व्यवसायिक बाली वस्तुहरू तथा तिनको विकासका लागी अनुसरण गरिएको प्रविधिहरूको बारेमा गहिरो अध्ययन गर्ने अवसर मिलेको साथै आगामी दिनहरूमा भ्रमणका दौरान सिकिएका प्रविधिहरूको प्रचारप्रसार गर्दा आइपर्न सक्ने समस्याहरूको समाधानका लागी उपयुक्त निकाय तथा विशेषज्ञको पहिचान भई सहयोग आदान प्रदान गर्न सहज हुने विश्वास व्यक्त भएको थियो । समापन मन्तव्यका क्रममा यस केन्द्रका प्रमुख श्री क्षेत्रीज्यूले भ्रमण संयोजकको प्रतिवेदन तथा सहभागीहरूसंगको छलफलबाट समग्रमा भ्रमण कार्यक्रम सफल भएको आशा व्यक्त गर्नुहुँदै आगामी दिनहरूमा सहभागीहरूले भ्रमणका दौरान सिकेका प्रविधिहरू आ-आफ्नो कार्यालयबाट सञ्चालन हुने आयोजनाहरू मार्फत यस प्रदेशमा समेत अवलम्बन गराउन यथासम्भव प्रयास गर्न अनुरोध गर्नुहुँदै भ्रमणलाई सफल बनाउन सहयोग पुर्याउनुहुने भ्रमण दलका कर्मचारीहरू तथा सहभागी सबै प्राविधिकहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन समेत गर्नुभएको थियो ।

भ्रमण कार्यक्रममा सहभागी प्राविधिकहरू

क्र.सं.	प्राविधिकको नाम	पद	कार्यालय
१.	श्री महेन्द्र कुँवर	वरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भक्तपुर
२.	श्री अर्चना भट्टराई	कृषि प्रसार अधिकृत	"
३.	श्री दिपा श्रेष्ठ	कृषि प्रसार अधिकृत	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर
४.	श्री भरना पन्थी	कृषि प्रसार अधिकृत	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भक्तपुर
५.	श्री संजीता देवी सुनुवार	अधिकृतस्तर छैठै (प्रा.)	"
६.	श्री पुष्पा देवकोटा	अधिकृतस्तर छैठै (प्रा.)	"
७.	श्री रुद्र प्रसाद घिमिरे	अधिकृतस्तर छैठै (लेखा)	"

८.	श्री तारुणी न्यौपाने	नायव सुब्बा	"
९.	श्री रमा कार्की	सहायकस्तर पाँचौं (प्रा.)	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, हरिहरभवन
१०.	श्री जानुका सिंगदेल	सहायकस्तर चौथौं (प्रा.)	व्यवसायिक ग्रेनेज केन्द्र, भक्तपुर
११.	श्री रामचन्द्र सापकोटा	नायव प्राविधिक सहायक	सूर्यविनायक नगरपालिका, भक्तपुर
१२.	श्री वासु सिंह सावद	नायव प्राविधिक सहायक	पुष्प विकास केन्द्र, गोदावरी
१३.	श्री राजन अधिकारी	कार्यालय सहयोगी	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भक्तपुर

भक्तपुर जिल्लामा कृषि सम्बन्धी पकेट क्षेत्र निर्धारण सम्बन्धी गोष्ठी सम्पन्न

कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुरको आयोजनामा मिति २०७६ भद्रौ ३० गते यस कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्रको सभाहलमा एक दिने कृषि बाली वस्तु क्षेत्र निर्धारण सम्बन्धी कार्यालयाला गोष्ठी सञ्चालन भएको थियो । संघीय ढाँचा अनुसार कृषि क्षेत्रको प्रशासनिक पुर्नसंरचनाका कारण विगतमा प्रत्येक जिल्लामा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयहरूले कार्य गरिरहेको अवस्थामा संरचना परिवर्तन भई काठमाण्डौं उपत्यकाको हकमा ललितपुर रिस्थिति कृषि ज्ञान केन्द्रले नै उपत्यकाका तीन जिल्लाहरू काठमाण्डौं, भक्तपुर र ललितपुरमा कृषि विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी रहेको छ । साथै काठमाण्डौं उपत्यकाका तीनै जिल्लाहरूमा गाउँपालिका, नगरपालिका, उपमहानगरपालिका र महानगरपालिकाहरूमा स्थानीय सरकारले समेत कृषि विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिरहेकाले सबै स्थानीय तहका सरकार र प्रदेश सरकार अन्तर्गतको कृषि ज्ञान केन्द्रबाट समन्वय र सहकार्यका आधारमा प्रभावकारी ढंगले कृषि विकासका कार्यहरू अधिक बढाउने र सबै तहका सरकार

हरूले सञ्चालन गर्ने कार्यमा दोहोरोपना हुन नदिने, आवश्यक सहयोग प्रदान गर्ने र निश्चित भौगोलिक क्षेत्रलाई बाली विशेषका पकेट क्षेत्रहरूको रूपमा विकास गर्ने उद्देश्यले उक्त गोष्ठी आयोजना गरिएको थियो ।

जिल्ला समन्वय समिति, भक्तपुरका अध्यक्ष श्री नवराज गेलालको अध्यक्षतामा सञ्चालित उक्त गोष्ठीमा भक्तपुर जिल्लाका जनप्रतिनिधिहरू, कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भक्तपुर र कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुरका प्रमुख तथा अन्य कर्मचारीहरू, भक्तपुर जिल्लाका स्थानीय तहका कृषि शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरू, कृषि उद्यमीहरू लगायतको उपस्थिति रहेको थियो । उक्त गोष्ठीमा भक्तपुर जिल्लामा रहेका चार वटा स्थानीय तहहरूका वडास्तरमा विभिन्न कृषि बाली/वस्तुको पकेट क्षेत्र निर्धारण गरिएको छ । यसबाट आगामी दिनहरूमा कृषि ज्ञान केन्द्र र सम्बन्धीत स्थानीय तहका कृषि शाखाहरूले कृषि विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा तोकिएका क्षेत्रमा छनौट भएका बाली/वस्तुको विकासमा एकिकृत ढंगले कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा सघाउ पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

कार्यालयको परिचयात्मक पस्तिका प्रकाशन

यस कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्रले सेवाग्राही तथा सरोकारवालाहरूको जानकारीको लागी कार्यालयको परिचय, उद्देश्य, कार्यविवरण, कार्यालयले सञ्चालन गर्ने मुख्य मुख्य कार्यक्रम तथा क्रियाकलापहरू समेटिएको परिचयात्मक ब्रोसर प्रकाशन गरेको छ । यो पुस्तिका मार्फत यस कार्यालयबाट प्राप्त गर्न सकिने सेवा सुविधाहरूको अलावा सेवा प्राप्त गर्न पुरा गर्नुपर्ने प्रक्रियाहरू, कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने विधिहरूको वारेमा जानकारी प्राप्त गर्न सकिन्छ । उक्त ब्रोसर कार्यालयको वेबसाइटमा समेत राखिएको छ । साथै ईच्छुक सेवाग्राहीहरूले यो पुस्तिका प्राप्त गर्न चाहेमा कार्यालयमा निशुल्क रूपमा वितरण गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

सम्पर्क
कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र,
ललितपुर, नेपाल, नेपाल
फोन: +977-9840202000, +977-9840202009
ईमेल: alpste.p3@gmail.com
वेबसाइट: www.alpste.p3.gov.np

कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र

संपर्क
कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र,
ललितपुर, नेपाल, नेपाल
फोन: +977-9840202000, +977-9840202009
ईमेल: alpste.p3@gmail.com
वेबसाइट: www.alpste.p3.gov.np

कार्यालयको वेवसाईट निर्माण तथा सञ्चालन

यस केन्द्रले यसै आ.व.को प्रथम चौमासिक अवधिमा आफ्नो वेवसाईट निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याएको छ। कार्यालयको वेवसाईट www.abpstc.p3.gov.np मा गई लगाइन गरेर हेर्न सकिन्छ। सञ्चालनमा ल्याइएको उक्त वेवसाईटमा केन्द्रको विस्तृत परिचयात्मक विवरण सहित केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरु, केन्द्रबाट चालु आ.व.मा सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरु, सञ्चालित कार्यक्रमहरुको प्रगति विवरण, कार्यालयको कामसंग सम्बन्धीत विभिन्न नीतिगत तथा कानुनी दस्तावेजहरु, कार्यालयका विभिन्न शाखाबाट सञ्चालित कार्यक्रम तथा क्रियाकलापहरु समावेश गरिएको छ। यसका अलावा सेवाग्राहीहरुले छिटो छ्वरितो माध्यमबाट आवश्यक परेको सूचना प्राप्त गर्न, कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवासंग सम्बन्धीत गुनासो, सुझाव, प्रतिक्रिया आदि सजिलै पठाउने व्यवस्थाका लागी वेवसाईटमा कार्यालयको फेसबुक पेज, भाइवर, ट्वीटर एकाउण्ट तथा सूचना अधिकारीको मोबाइल नम्बर समेत समावेश गरिएको छ। उल्लेखित सामाजिक सञ्चालनहरु मार्फत सेवाग्राहीहरुले यस कार्यालयसंग सम्बन्धीत विषयमा जानकारीहरु सजिलै प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ।

व्यवसायिक कृषक तथा कृषि उद्यमीहरुको सफलता सम्बन्धी भिडियो डक्मेन्ट्री निर्माण

यस केन्द्रले प्रदेश नं. ३ अन्तर्गतका विभिन्न जिल्लाहरुमा नमुनाको रूपमा सञ्चालित व्यवसायिक कृषि उद्यम र ती उद्यम सञ्चालन गर्ने उद्यमीहरुको सफलताको कथा समेटिएको भिडियो डकुमेन्ट्री निर्माण गरेको छ। विभिन्न चार वटा कृषि व्यवसायहरु र ती व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेका उद्यमीहरुको सफलतालाई उक्त भिडियो डकुमेन्ट्रीमा समेट्ने प्रयास गरिएको छ। जसमध्ये वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका युवाले सञ्चालन

गरेको पुष्प व्यवसाय, दम्पतीबाट सञ्चालित सफल मौरी व्यवसाय, सहकारीमा आधारित व्यवसायिक तरकारी खेती, एकै परिवारका सदस्यहरुबाट सञ्चालित ताजा तरकारी विक्रि सम्बन्धी व्यवसायीहरुको सफलताको कथालाई उक्त भिडियो डकुमेन्ट्रीहरुमा समावेश गरिएको छ। उक्त भिडियो डकुमेन्ट्रीहरु केन्द्रको वेवसाईटमा समेत राखिएको छ। कृषि व्यवसायमा संलग्न हुन तथा कृषि व्यवसायमा लगानी गर्न इच्छुक व्यक्ति, समुह, सहकारीहरुलाई उत्प्रेरणा जगाउने उद्देश्यले निर्माण गरिएको उक्त भिडियो डकुमेन्ट्रीहरुमा सम्बन्धीत व्यवसायको स्थापना, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने क्रममा ध्यान दिनुपर्ने विषयहरु, सम्बन्धीत व्यवसाय/वस्तुको हालको बजार सम्भाव्यता तथा अवसरहरु, व्यवसाय सञ्चालन गर्दा आईपन सक्ने समस्याहरु र समस्या समाधान गर्न चालु पर्ने कदमहरु, व्यवसाय सञ्चालन गर्न सहयोग प्राप्त गर्न सकिने निकायहरु एंव व्यवसायसंग सम्बन्धीत विविध प्राविधिक विषयहरुलाई समेत समेटिएको छ।

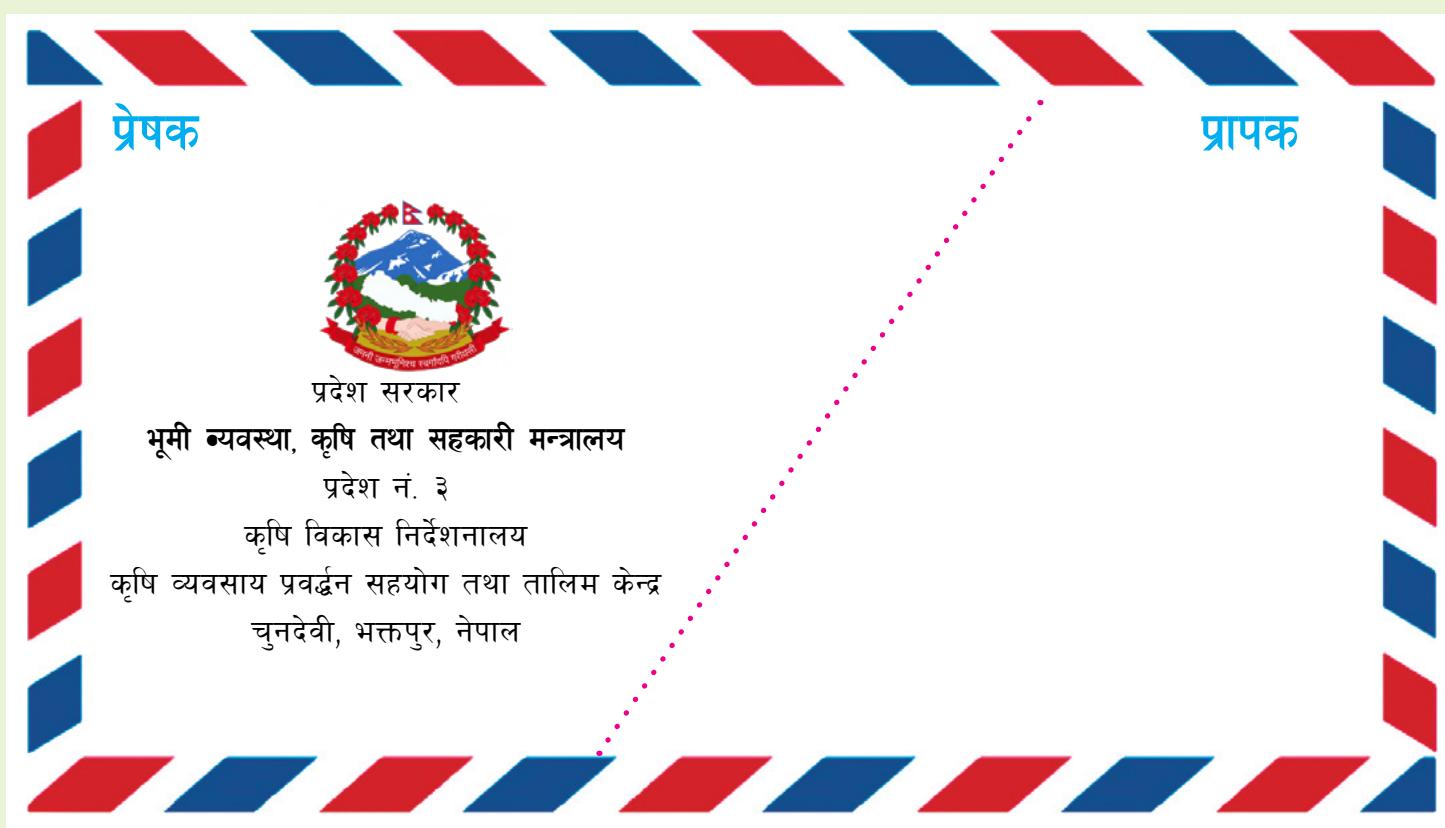

यस केन्द्रबाट आ.व. २०७६/७७ मा सञ्चालन गरिने मरुः व्य मरुः क्रियाकलापहरु

आ.व. २०७६/७७ मा यस केन्द्रले आफ्नो कार्य विवरणमा उल्लेख भए बमोजिम कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग सम्बन्धी र कृषि तालिम सम्बन्धी क्रियाकलापहरुलाई समन्वयात्मक ढंगले सञ्चालन गर्ने गरी तदनुरूपमा क्रियाकलापहरु विभिन्न चौमासिकमा विभाजन गरि योजना तर्जुमा गरेको छ । जसअनुसार प्रथम चौमासिक अवधिमा सञ्चालित मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरुमा अगुवा कृषकस्तर नविनतम प्रविधि अवलोकन भ्रमण, प्राविधिक कर्मचारीस्तर नविनतम प्रविधि अवलोकन भ्रमण, कार्यालयको परिचयात्मक ब्रोसर प्रकाशन, चौमासिक बुलेटिन प्रकाशन, कार्यालयको वेवसाईट निर्माण, व्यवसायिक कृषक तथा कृषि उद्यमीहरुको सफलताको कथा सम्बन्धी भिडियो डकुमेन्ट्री निर्माण, कार्यालयको निर्मित भौतिक संरचनाको मर्मत सम्भार, कार्यालयमा विभिन्न विद्युतिय उपकरण तथा फर्निचर खरिद आदि पर्दछन् । ती क्रियाकलापहरु लक्ष अनुरूप नै तोकिएको समयावधि भित्र सञ्चालन गरीएको छ । विशेषगरी कार्यालयको भौतिक संरचनाको सुधार तथा अन्य पूर्वाधारहरुको व्यवस्थाले गर्दा आगामी दिनहरुमा प्रभावकारी ढंगले कार्य सञ्चालन गर्न सघाउ पुगेको छ । साथै कार्यालयको वेवसाईट सञ्चालन भए पश्चात सेवाग्राही तथा सरोकारवालाहरुले कार्यालय सम्बन्धी विविध जानकारी, सूचना तथा अन्य सेवाहरु सहजै प्राप्त गर्ने वातावरण तयार भएको छ । जसबाट कार्यालयले प्रदान गर्ने सेवाहरुमा प्रभावकारीता बढेको महसुस गरिएको छ ।

आ.व. को दोश्रो चौमासिक अवधिमा सञ्चालन गरिने मुख्य क्रियाकलापहरुमा अधिकृतस्तरीय आधारभूत सेवाकालिन तालिम, अगुवा कृषकस्तर खाद्यान्न बाली बीउ उत्पादन प्रविधि, बगैंचा निर्माण तथा पार्क व्यवस्थापन र व्यवसायिक फलफूल खेती प्रविधि सम्बन्धी तालिम कार्यक्रमहरु पर्दछन् । यसैगरी तेश्रो चौमासिक अवधिमा अधिकृतस्तरीय कृषि विमा तथा कृषि ऋण प्रवर्द्धन तालिम, अगुवा कृषकस्तर व्यवसायिक तरकारी उत्पादन तथा नसरी व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने लक्ष रहेको छ ।

लक्षित कार्यक्रमहरुको अलावा यस कार्यालयबाट नियमित रूपमा कार्यालयमा विभिन्न समस्याहरु लिएर आउने सेवाग्राहीहरुलाई कृषि प्रसार सेवा समेत उपलब्ध गराइदै आएको छ । यी कार्यक्रमहरु सफलतापूर्वक सञ्चालनबाट प्रदेश नं. ३ का जिल्लाहरुमा कृषि व्यवसायको विकास र कृषक तथा कृषि उद्यमीहरुको क्षमता विकासमा सघाउ पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

फोन : ०१५०९२२१७, ०१ ५०९२०५४, ईमेल : abpstc.p3@gmail.com वेबसाईट : www.abpstc.p3.gov.np

कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र चुनदेवी, भक्तपुर

चौमासिक बुलेटिन